

SDG 5: Rovnost mužů a žen

Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek

Genderová rovnost znamená zaručení stejných práv, příležitostí a svobod pro všechny, muže i ženy. Genderová rovnost neznamenaá stejnost mužů a žen, ba naopak, uznává odlišnosti a připisuje všem stejná práva. Je třeba rozlišovat gender a pohlaví. Pohlaví je dáno biologicky, gender je dán kulturně, ovlivňuje jej tedy prostředí, výchova, rodina, práce a mnoho dalších faktorů. Gender určuje normy, chování a role spojené s tím, co to znamená být muž či žena.

Pátý cíl chce tedy odstranit všechny formy diskriminace v oblasti genderu. Bojuje také proti násilí na ženách, obchodu s lidmi a je proti sexuálnímu či jinému vykořisťování. Důraz klade též na zajištění rovných příležitostí v oblasti politické, ekonomické i ve veřejné správě pro obě pohlaví.

VIDEO MATERIÁL

Video je možné využít v hodině jako podpůrný materiál:

ZDROJ: <https://youtu.be/jvSVzrueDsM>

KOMIKS

Téma je možné žákům zprostředkovat i pomocí výherního komiksového příběhu.

Ke stažení: <http://www.adra.cz/file/1924>

Aktivita: Kdo je typický muž a kdo typická žena?

Pomůcky: balicí papíry na myšlenkové mapy, psací potřeby, případně projektor, PC s reproduktory

1. Aktivita (20 minut): Typický muž, typická žena

Při této aktivitě jsou studenti rozděleni do skupin, nejlépe pohlavně smíšených, ve kterých vytvářejí myšlenkovou mapu na téma typické vlastnosti dívky, ženy, chlapce, muže.

Výstupem aktivity jsou: 1. myšlenková mapa pojednávající o typických vlastnostech žen, 2. myšlenková mapa pojednávající o typických vlastnostech mužů, 3. myšlenková mapa pojednávající o typických vlastnostech chlapců, 4. myšlenková mapa pojednávající o typických vlastnostech dívek

2. Aktivita (10 minut): Prezentace myšlenkových map, dovysvětlení základních pojmů

Studenti prezentují své nápady a názory ztvárněné v myšlenkových mapách.

3. Diskuze a závěrečné shrnutí

(15 minut)

Po prezentaci výstupů následuje diskuse, v níž se diskutuje o právě prezentovaných myšlenkách. Cílem diskuse je přivést studenty k myšlence, že jimi právě prezentované typické vlastnosti mužů, žen, chlapců, dívek nejsou opravdu typickými vlastnostmi, které jsou pro ně charakteristické, ale jedná se o genderové

stereotypy panující ve společnosti, která tyto vlastnosti od daného pohlaví očekává.

Abychom došli k naplnění výše zmíněného cíle diskuse, měli bychom se v diskusi zaměřit na zpochybnění „nepřekročitelné“ hranice mezi „mužskými“ a „ženskými“ vlastnostmi, která je tvořena genderovými stereotypy. Je dobré si ukázat neexistenci této hranice na konkrétních příkladech, příkladech konkrétních osob, jejichž některé vlastnosti či schopnosti jsou v rozporu s genderovými stereotypy panujícími v naší dnešní společnosti. Diskuse by měla také směřovat k tomu, aby si studenti uvědomili dopady, které mají genderové stereotypy na svobodu individua, například na svobodnou volbu povolání, životních hodnot, životních cílů, životních priorit. To jsou oblasti života, ve kterých je osoba, ať muž nebo žena, do jisté míry limitována genderovými stereotypy panujícími v dané společnosti.

Diskusi tedy strukturujeme tak, že odhalení faktu, že se nejedná o opravdové vlastnosti mužů, chlapců, dívek, žen, diskutujeme se studenty o tom, jak tyto genderové stereotypy negativně či pozitivně ovlivňují životy mužů a žen. Tedy jaké mohou být výhody a nevýhody toho, že jsem muž či žena, podle toho, co společnost od muže či ženy očekává. A následně je třeba studenty při této diskusi přivést k myšlence, jak je toto očekávání společnosti může omezovat při svobodné volbě jejich další životní cesty.

Základní pojmy

Pojmy pohlaví a gender (rod) spolu úzce souvisí.

Pokud srovnáváme biologické rozdíly, pak hovoříme o samčím a samičím pohlaví, a zjišťujeme, že tyto rozdíly jsou v různých kulturách a v různém čase konstantní.

Zatímco zkoumáme-li genderové rozdíly, pak mluvíme o mužském a ženském genderu, a zjišťujeme, že rozdíl v obsahu mužského a ženského genderu je determinován kulturně socializací a je vysoce variabilní.

Tak jako pohlaví vymezuje biologické rozdíly mezi mužem a ženou, tak gender zajišťuje rozlišení v oblasti sociální a kulturní.

Gender je pojem, který vyjadřuje, že vlastnosti a chování spojované s obrazem muže a ženy jsou formovány kulturou a společností. Na rozdíl od pohlaví, které se nemění podle času či místa působení, gender ukazuje, že určení rolí, chování a norem vztahujících se k ženám a k mužům je v různých společnostech, v různých obdobích či sociálních skupinách rozdílné. (Oakley, 2000)

Všichni a všechny jsme determinováni jak pohlavím, tak i rodem s tím rozdílem, že pohlaví popisuje naše fyziologické odlišnosti a rod naše společensky podmíněné sociální a kulturní rozdíly (Šiklová, 1999).

Zpravidla každý člověk je určen svým biologickým pohlavím a ztotožňuje se se svojí pohlavní skupinou. V sociálním životě přejímá role, které jsou dány jeho pohlavím. Toto ztotožnění nazýváme pohlavní identitou.

Pohlavní identita je výchovou osvojené pojetí sebe sama jako muže či ženy,

vycházející z pojetí sociálních rolí muže a ženy. Jedinec se může ztotožňovat se svým pohlavím, nemusí však nutně přijímat všechny společností předepsané role, které se pojí k danému pohlaví.

Zdroj: portál RVP, Aktivity na téma gender a genderové stereotypy, Autor: Lucie Zormanová, odkaz: <http://clanky.rvp.cz/clanek/t/zkg/16713/AKTIVITY-NA-TEMA-GENDER-A-GENDEROVE-STEREOTYPY.html/>